

908 életem 5 évi meg 3 and átvettem

Gyula

Sombath, december 5.

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félre 6 K, negyedévre 3 K, — 1.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Százötvenezer katona.

Ennyi megy Boszniába.

Szerbia és Montenegról gyerekes incselkedésének első eredménye az a tiz zászlóalj, amely tegnap indult utnak Boszniába. Ma már szétterpeszkedik a határon. Megszűnt a bujdosás, jelenkezett a monarchia hadereje: „Itt vagyok!”

Ma újabb három zászlóalj indult utnak Budapestről. Még egyszer annyi a vidékről. Mutatványszámok. Annak bizonyosságául, hogy van még több is, ha kell. Van annyi, amennyi éppen elég, hogy megvédje nemcsak a monarchia uradalmát, hanem tekintélyét is. Mert a tekintély s csupán a tekintély forog kockán egy Szerbiával vivandó összetűzésben.

Ezzel szemben Bécsből hivatalosan és félhivatalosan mindent cáfolnak és ha nem látnók saját szemünkkel a csapatszállításokat, ezeket is letagadnak. Pedig a nép annyit elvárhatna, hogy állandóan tisztában legyen azzal, hogy mi történik és mi várható a közel és távol jövőben.

A hadügyminisztert Bécsben semmi veszedelem nem fenyegeti, de egyesével már pusztulnak a

magyar fiuk az új tartományokban, melyeket már harminc évvel ezelőtt egy katonabandával akartak elfoglalni és most három évtized után is az egész monarchia haderejére lesz szükség, hogy a „tehetetlen” Balkánnal szemben meg-
tarthassák.

Boszniában és Hercegovinába sürgősen 150.000 főnyi hadsereget kell küldeni és a Száva és Alduna mentén figyelő hadtesteket kell felállítani. Ezenfelül készenlétben kell tartani az egész flottát és a dunai flottilát is.

És mindezzel szemben a kormány elégségesnek tartja, ha egyre csafol és még a kisebb rendű tényeket is, a nagyokat pedig kicsinyíti.

Ha tehát szavunk nincsen is, legalább mondják meg őszintén, hogy micsoda terveik vannak velünk; mert látjuk tisztán, hogy Bécs most a mi hátunkon agresszív politikát folytat és kevés vigasz nekünk, hogy ez állítólag a magyar miniszterelnök tudtával történik.

POLITIKAI HIREK

A budgetvita. A mai délelőt is a kultuszvitával test el s így már bizonyos,

hogy a költségvetés tárgyalása nem fejeződik be ezen a héten. A kormány úgy számolt, hogy mivel az igazságügyi tárcánál is nagyobb vita várható — egész csomó támadásra készülnek a többségi pártokhoz tartozó képviselők Günther miniszter ellen — körülbelül esütörtökig eltarthat a tanácskozás. Ezután már csak apróság kerülnek sorra s a Ház december 18-án karácsonyi szünre megy szét. Hogy ez mennyi ideig fog tartani, az a külpolitikai események alakulásától függ. Rendes körülmények közt január első hetében megint összeül a Ház s az annexió javaslatot tárgyalja.

Wekerle Bécsben. Parlamenti hírek szerint Wekerle Sándor miniszterelnök szombaton este Bécsbe utazik és vasárnap kihallgatásra megy a királyhoz. A bécsi utazás állítólag kizárólag a bankkérdéssel s a tuzió dolgával függ össze.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Ma csakugyan felháborító módon üres a Ház. A kultuszminiszteren és államtitkárján kívül nincs más a padokban, mint csupa szónokjelölt. Mert ha az ördög se érdekli a kultúra kérdéseit, hozzászólni mindenki mer.

A ülésen Justh Gyula elnökölt, a ki féltizenegy óra körül nyitotta meg a tanácskozást. Természetesen, ez nyomban a napirenddel kezdődött, de előbb

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRFI-INGEK FEKETE TÉNÉL

Szerbia és Montenegró hadserege.

Egy volt orosz katonatiszt, aki alaposan ismeri a balkáni hadügyi viszonyokat, ismerteti Szerbia és Montenegró haderejét. Szerbiának van a papíron 290.000 embere, melyből 265.000-et tényleg képes kiállítani.

A harcóló haderő öt hadosztályba van osztva Nis, Valjevo, Belgrád, Kragujevac és Zajosár főhadiszállással. Mindegyik hadosztály négy gyalogezredből áll, béke idején egyenként három, háboruban pedig négy zászlóaljjal, vagyis egy hadosztály hadi létszáma 16.400 ember. Minden hadosztály egy-egy tábori tüzérezreddel (9 üteg és 6 löveg) rendelkezik. Béke idején a hadosztálynak nincs lovassága, de mozgósítás esetén mindegyik hadosztály 400 lovaszt állít a saját kerületéből, mely csapatnak emberei és lovai már béke idején lajstromozva vannak.

Az egyes fegyvernemek erejéről nem lehet pontos tudomást szerezni. Az öt hadosztály mellett van még egy lovashadosztály is két dandárral s ezek mindegyike két ezreddel. A két dandár törzse Belgrádban (I. dandár) és Nisben (II. dandár) fe-

szik. E lovashadosztály hadi létszáma 80 tisztt és 3200 ember. A tábori lövegek mellett még 6 haubic-üteg és 6 hegyi üteg áll rendelkezésre két zászlóalj gyalogtüzérral. A mozgósítás állítólag gyorsan történhetik s azt mondják, hogy Szerbia a mozgósítás elrendelése után tíz napra 125.000 ember gyalogságot, 5200 lovasságot s 330 löveget vehet a határra. A tiszteknek mintegy kétharmada a hadapródiskolából, egyharmada pedig a legénységéből kerül ki, ez utóbbiak azonban nem nyerhetnek magasabb tiszti rangot.

A szerb haditerv természetesen csak az lehet, hogy Boszniába törjenek be, az ottani lakosságot föllázítsák s a montenegróiakkal megerősödvé, az osztrák-magyar haderőt onnan kiszorítsák. E terv azonban teljesen kilátás nélkül való, még akkor is, ha az osztrák-magyar haderő egyelőre visszavonul. Szerbia barátai is tudják ezt nagyon jól, hiszen a román külügyminiszter is azt mondta, hogy a szerbeknek Bosznia annexiója után nem marad más hátra, mint „hősiesen meghalni, vagy tonkre menni, mint az egereknek az egérfogó an”.

Montenegró területe 9080 négyszögkilométer, lakossága 250.000, hadserege háboru esetén 36.000 ember gyalogos és 1200 tüzér. Ebből 25.000 ember az I., a

többi a II. (tartalék) osztályba tartozik. Mivel a hadkötelezettség a 18. évtől a 60. évig terjed, a tartalék a határon kívül való háboruban nem igen használható. A haderő háboru esetén 11 gyalogdandárt alkot (3000 ember), továbbá egy tüzérdandárt, összesen 48 zászlóalj (600 ember) gyalogságot és 12 üteget. Az országnak 100.000 lötegyvere van (30.000 Berdán-puska, 30.000 Hayan-Moszkovszka-puska, a cár ajándékai, továbbá 20.000 osztrák gyártmányu Werndl s 20.000 különféle rendszerű puska), továbbá 48 hegyi, 30 tábori, 44 várágyú és 20 golyószórója. Hadiszerekkel bőven el vannak látva. Montenegrónak lovassága nincs, ami az ország geológiai alakulatából könnyen megérthető. Béke idején mind e haderőből nincs meg semmi két tanzászlóaljon kívül (az egyik Csetinjében, a másik Podgoricában), melyek 400 ember négy hónapon keresztül s két másik tanzászlóaljon kívül, melyek 100—100 embert hat hónapig képesnek ki. Csetinjében van egy gyalogsági katonaiskola két évi tanfolyammal, melynek altiszt hallgatói a tanfolyam végeztével tiszteknek neveztetnek ki. Vasár- és ünnepnapokon a hadkötelesek apróbb gyakorlatokra jönnek össze, melyeknek azonban nincs szigoruan katonai jellege.

Félreértett szavakat

magazitott néhány képviselő helyre. Az első Pop Cs. István volt, a ki még a földművelési budget tegnapi tanácskozására tekintett vissza. Szerinte Darányi Ignác miniszter tegnap tévedett, mikor felületességgel vádolta meg.

Zakariás János szintén Darányi megjegyzéseire reflektál. Elmondta, hogy a székelő arató munkásoknak az Alföldre való szállításának adatait az 1907. évi kimutatásból vette, míg a miniszter adatai az 1908. évből valók.

Eután következett csak

a közoktatásügyi költségvetés

általános vitájának folytatása.

Markos Gyula szólalt fel elsőnek. Fontos követelésnek mondja, hogy a felekezeti tanítók is kapjanak kedvezményes vasuti jegyeket. Így is elég haszon marad az államnak.

— S mi marad a Herkó Páternek? — kérdezte Petrogalli Oszkár.

Markos Gyula ezután a muraközi papoknak magyar püspökség alá való helyezéséről beszélt. Azon panaszkodik, hogy jó magyar nevű emberek is eloláhosodnak. Azután a Lukácsból Lucaci, Pappból Pop lesz.

Lukács László: És Markovicsból Markos!

Markos Gyula: Vigyázz, én mindig Markos voltam! (Derűtség.) A költségvetést elfogadja.

Vizy Ferenc: A nemzetiségek autonómiáját ártalmasnak tarja a nemzeti egységre. Statisztikai adatokat mond el az analfabéták nagy számáról. Azután a nemzetiségi kérdéssről beszél.

Az elnök figyelmezteti, maradjon a tárgynál.

Jánoki Madocsányi Gyula: Ő is tudja, hogy túlságosan sok az analfabéta Magyarországon. Szeretné, ha az ismétlődő iskolákban némi jogi oktatást is adnának a népnek. A tanító-fizetésrendezést még nem tekinti befejezettnek. Így a lakbérkérdést is rendezni kell. Kérdést intéz a miniszterhez a katolikus autonómia s kongrua iránt. A katolikusok e követelésükkel törvény adta jogaik teljesítését kérik. Az autonómia legbiztosabb garanciája lesz a felekezeti békének. Nem érti, miért késik a rendezés, melyet a trónbeszédben megígértek. Elmondja, hogy a papság elszánt részt vitt a nemzeti küzdelemben és ezért méltatlan dolog, hogy késnek kongrua rendezésével. A költségvetést elfogadja.

Az elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Rakovszky István délután négy órakor nyitotta meg az ülést.

Lukács László a közoktatásügyi költségvetés tárgyalásában folytatja beszédét, azonban a belügyi tárcára tért ki, mire az elnök megvonta tőle a szót.

Vikáry Béla a házszabályokhoz kért szót. Közte, Maniu Gyula, Hock János és az elnök között nagy vita támadt, amiért az elnök Lukácstól megvonta a szót.

Maniu Gyula kijelenti, hogy az elnöknek nem volt joga a szót megvonni.

Rakovszky István elnök bizonyítja, hogy jogosan vonta meg a szót Lukácstól.

Pop Cs. István a román színházak létesítését kívánja.

Szabó István, a nemrég megválasztott parasztképviselő megszavazza a költségvetést. (Zajos derűtség.)

— Ti töletek ugyan elpártolt az öreg! — kiáltották a függetlenségek a balpárt felé.

Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter kijelenti, hogy nem tesz különbséget a nemzetiségek és a magyar nép között.

zött. A katolikus autonómiáról szóló tervezetét a választói reform tárgyalása után fogja beterjeszteni.

Az ülés este 8 órakor véget ért.

Kegyelem a nagy-szerb propagandának.

Az aradi várból már kivonultak a vezérek.

Négy nap előtt közöltük zágrábi tudósítónk tájékoztatását, mely szólt arról, hogy Zágrábból távirat ment a jubileumát ünneplő császárhoz, amelyben kegyelmet kérnek a nagy-szerb propaganda vádlottjai és elítélteik számára. A vádlottak, akik Zágrábban éhségstrájkban dolgoznak, talán ma, holnap várhatják ügyük kedvező elintézését, míg az elítéltek, akik az aradi várból szüneteskedtek, tegnap kiszabadultak.

Körülbelül fél évvel ezelőtt, mikor a Nasztics-féle röpirat nyomán a nagy-szerb propaganda titka kipattant, az aradi katonai börtönbe került a propaganda vezérei közül Markovics Vladimir hírlapíró, Biblija Pero, Popovics-Decies Lázár, Mihájlovič Vázó, Tomics Ristó, Ugrenovics Ljubomir kereskedők és Miljevics Péter építőmester. Valamennyien a Banjalukában megjelenő Olaesbina című szerb lap kiadói, munkatársai, illetve lapbizottsági tagjai voltak. Kiszabadításukra számos kísérlet történt, de sikertelenül. Tegnap reggel azonban váratlanul közölte velük Poalik ezredes, hogy a király a császárszületem alkalmából kegyelmet ad nekik. A foglyok azonnal elhagyták a börtönt és a városba mentek, ahonnan este Budapestre utaztak. Innét pedig ma reggel folytatták útjukat hazafelé, Banjalukába. A börtön nagyon megviselte őket, pedig, mint ők maguk elbeszélték, nagyon jól bántak velük. Nem kellett kényszermunkát végezniük, újságot olvashattak, külön ételt hozhattak maguknak és az aradi szerb családok segítettek őket. A keleti pályaudvaron sok bámulója akadt a jókedvű szerbek csoportjának.

A háború előkészületei.

Az első ütközet.

Egy főhadnagy, két közlegény.

Az első ütközet.

Mostárból jelentik nekünk, hogy nagy massakeről nincsen szó, de volt egy kisebb határvillongás, mely még november 29-én folyt le. A spanyol király nevét viselő 38. gyalogezrednek egyik zászlóaljja van Bilekben állomáson. A zászlóalj egyelőre 700 emberből áll és még a hét tolymán fog 1000 főre kiegészítettni. Ennek a zászlóaljnak egy teljes hadilag felszerelt szakasza indult el vasárnap reggel nyolc órakor portyázó útra; a montenegrói határra. Körülbelül fél óra múltával eljutottak puska- lövésnyire a határtól s akkor valahonnan lesből rálöttek a csapatra. A sűrű golyózápor következtében nyolc ember elesett, mire zavar támadt a csapatban. Ekkor előrohant vagy száz főnyi montenegrói csapat, de ezeket a már megsebesült Trájtler Dezső főhadnagy

lélekjelenlété folytán már tüzeléssel fogadták, úgy hogy huszonöt sebesült és kilenc halott hátrahagyásával megfutamodtak. A mieink közül két közlegény halva maradt. A rögtön visszainduló csapat kilenc sebesültet is szállított a mieink közül és ezek közt volt Trájtler Dezső főhadnagy, aki utközben meghalt. Utóbb kiment egy közegészségi csapat, hogy behozza a sebesült montenegrókat is, de már csak holtakat és négy súlyosan sebesültet találtak; a többi könnyebb sebesült visszavánszorgott hazájába, mint ezt a vérnyomok mutatták. Az elesett katonákat december 1-én Bilekben eltemették. A főhadnagy holttestét szülei kívánságára hazaküldték Nyiregyházára.

A tizede.

Az aranyértékek emelkedtek. A vezető papírok árfolyama 7—8 koronával szállt feljebb és még a közben érkező rémhírek sem tudtak ellenkező irányzatot teremteni. Már a bécsi első előtőzsdén tíz koronával magasabban jegyezték az osztrák hitelt, mint a tegnapi előtőzsdén; 5 és fél koronával magasabban, mint a tegnapi zárlatkor. Hasonló arányok vannak a többi papíroknál is.

A hatalmak felszólalása.

London, dec. 4. A Dail. Telegr. párisi tudósítója azt állítja, hogy Anglia, Franciaország és Oroszország a jubileumi ünnepek után Bécsben barátságosan, de határozottan fel fognak szólalni ama fenyegető előkészületek miatt, melyeket Ausztria-Magyarország a monarchia déli határán egyre fokozódó mérvben tesz. Aehrenthal bárónak egy ilyen lépés ellen nem lehet kifogása, mert az ő kívánságára Belgrádban is hasonló előterjesztéseket tettek.

Komárom, dec. 4. A Komáromban állomásozó 76. gyalogezred egy zászlóaljja ma a felemelt békelelétszáma való kiegészítése céljából Fiuméba menetelték, ahonnan hajón Cattaróba mentek.

Bekompensációk.

London, december 4. A „Daily Mail“ egy diplomata nyilatkozatát közli a helyzetről, melyeket ballon Pessaynak tekintenek. E szerint Ausztria-Magyarország hajlandó arra, hogy az anektált tartományokkal a török államadósság egy részét is átveszi. Ez lesz a Bécs és Konstantinápoly közt megindítandó tárgyalások alapja, de Aehrenthal báró eddig nem tett ajánlatot. Ami a Montenegro által kért területi kárpótlást illeti, nehéz elképzelni, hogy ez mi módon történjék, ha csak Ausztria-Magyarország nem lesz elég nagylelkű arra, hogy Bosznia egy nagy darabjáról lemondjon; de volna még egy másik mód a kárpótlásra és pedig az, hogy Szerbiának a part felé való tranzitforgalomban megkönnyebbitéseket ajánljanak fel és a kereskedelmi politikai viszonyban megszüntessék azokat a nehézségeket, melyek olyan súlyosan nehezednek a szegény Szerbiára.

Legjobb a Békési Róza „Csont“ szappana

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Válasz a lelkész meghívására. A debreceni ref. lelkészi állásra meghívott Erőss Lajos püspöknek a múlt vasárnap küldöttség adta át a jogerős meghívásról szóló értesítést. Erre tegnap válaszolt az egyháztanácsához intézett levelében a püspök. Köszönettel fogadja a meghívást és kijelenti, hogy a békeség jegyében akar együtt munkálkodni az egyháztanáccsal.

Templomavatás Mosnicán. A temesmegyei Mosnica telepés községben a földmivelésügyi kormány hathatós anyagi támogatásával templomot építettek az ottani ref. hívek. A 400 lelket számláló gyülekezet csinos templomának folavátására meghívta Erőss Lajos püspököt, aki ma indul utnak, hogy a vasárnapi templomavatáson részt vegyen. A püspököt Mosnicán a temesmegyei hatóságok ünnepélyesen fogadják.

VÁRMEGYE.

Elriasztott betörő. Püspökladány községben Schmiéd Karoly ottani fűszerkereskedő üzletében az elmúlt éjjel egy püspökladányi napszámos betört. Azonban nem lophatott semmit, mert az üzlet tulajdonosa csakhamar észrevette a kellemetlen éji látogatót, ki erre hirtelen meugrott. Tegnap reggel azonban a csendőrség elfogta.

A kastélytól az utcasarkig. Elzüllött uriasszony.

Az ilyen eseményt nem kell cifrázni. Legjobb, ha egyszerűen úgy elmondjuk, a hogy megtörtént, és a történet maga is elég beszédes. A kinek pedig jól esik, vonja le belőle, a mit illik levonni: az erkölcsi tanulságot.

Az éjszaka a Dunántul egyik városában egy kőműves legény összehajszolt egy félíg fagyott nőszemélylyel. A nő valami pénzt követelt — egy koronáról volt szó — s a legény rökhöve utasította el a kérést. Az asszony dideregve vonta össze magán vékony kendőjét, mely vállaira borult s a tehetetlen dühtől sirva, szidni kezdte a legényt:

— Részeg gazember. Te utolsó. Nem sajnálisz becsapni? Pedig látod, hogy megfagyok. Add ide!

Az éjszaka alakjai érdeklődve gyülekeztek a veszekedők közé és szokás szerint azonnal vállalkoztak, hogy elintézik a vitás ügyet. Közben rendőr érkezett, ki karjánál fogva megragadta az asszonyt. Ekkor látott, hogy az orrávére folyik.

— Hát te ki vagy, jómadár? — Kérdezte azzal a kötelező udvariassággal, melylyel hölgyeknek tartozunk. Nem ismerlek? Ma látlak először? No gyere, ott benn melegebb van.

A rendőr elvitte az asszonyt. Ott benn aludt egy cellában a faágyon. Reggel az inspektios tiszt maga elé hozatta, hogy az eltoroncolás végett intézkedjék. Napvilágnál csunyán festett. Letört, halvány és idő előtt öreg.

Nem kellett soká vallatni. A kebléből irásokat szedett elő, melyekkel azt igazolta, *predikátumos nemesi leány s egy alföldi tiszamenti városban lakó ügyvéd elvált felesége.* Különbösen huszonkét éves.

Az ilyen eset rendőrtiszteknek kedvező alkalom, hogy tragédiákat rögtönözzenek, ez az asszony azonban közömbösen nézett a levegőbe, vállat vont és így szólt:

— Hagyja el fogalmazó ur. Én kas-

télyban születtem s most nyomorban vagyok. Olyat ön már nem mondhat nekem, ami a valónál szomorubb lenne.

Aztán hiába kérdezték, semmit nem árult el abból, hogy hogyan sikerült magát annyira tönkretennie. Este pedig tolonouton illetőségi helye felé zónázott.

Cseh és német katonák Debrecenben.

A boszniai határra mentek

Két óra a debreceni állomáson.

A debreceni vasúti pályaudvaron tegnap délelőtt két teljes órán át ötszázhusz galíciai katona tolongott tíz vasúti kocsiban, melyek messze délre, a boszniai határra vitték őket ezredüktől, Stanislauból.

A galíciai katonák közül egy battalión a cs. és kir. 58-ik gyalogezred legénysége volt, kik hat kocsit foglaltak el. Szintén Stanislauból indult el velük együtt négy kocsiban a 18-ik tüzérezred egy százada, mintegy százhusz legény. A Királyháza felől jövő vonatok délelőtt 10 óra 20 perckor robogtak be a debreceni pályaudvarra, ahol teljes két órát töltöttek.

A kizárólag cseh és német nyelvű katonák közül nagyon sokan szomoruan hajoltak ki a vasúti kocsik ablakán. Kiszállaniok nem szabad az egész uton. A megállóhelyeken egy őrmester egy közlegényvel szolgálja ki azokat, kiknek valamire szükségük van.

Érdekes, hogy a mozgósított katonák előtt is titkolják, hogy miért viszik őket le a boszniai határra. A katonák azonban nagyon jól tudják utazásuk célját. Ezt bizonyítja az a beszélgetés és megható jelenet, mely a pályaudvaron kiszállt őrmesterrel történt.

— Hová mennek? — kérdezték tőle.

— A szerbiai határra.

— Háboruzni, ugy-e?

— A legénység azzal indult utnak, hogy az új gépfegyverekkel fognak lent gyakorlatozni.

A daliás természetű német őrmester hangja remegett, midőn említette, hogy feleségét és négy gyermekét hagyta Stanislauban.

— Talán sohasem látom viszont őket!

A jeleneteknek déli 12 óra 20 perckor szakadt vége, midőn vonatuk dübörögve elhagyta a debreceni pályaudvart.

Vasutasok társas- vacsorája.

A Szentiványi—Nimfay banket.

Csütörtök este zajlott le, a legteljesebb harmóniában, a legragyogóbb jó kedvben a

vasutasok banketje, amelyet az állomás étteremben az újonnan kinevezett számosztályfőnök: Szentiványi Mihály felügyelő és a távozó Nimfay László főellenőr tiszteletére rendeztek a kartársak.

Jakabházy László főellenőr szeretettel meleg, formás beszédben üdvözölte az ünnepeket — szép szavakban adván kifejezést az örömmek és a szomorúságnak, mely az ünnepi est hangulatában összefoly.

Az üdvözlő beszédre előbb Szentiványi felügyelő — majd Nimfay főellenőr válaszolt. A meleg szívvel átértett, szép gondolatokban gazdag beszédek hosszú tartó taps és éljenzés követte, amire aztán megindultak a Magyar Imre vonója alatt a szebbnél-szebb magyar nóták.

A banket a legpompásabb hangulatban a késő éji órákba nyult be és a busan zengő, vígan csapongó magyar nótákat igen sokszor szakították félbe a lelkes hangulatu tőzstok.

Meg kell jegyeznünk, hogy a fényesen sikerült banket dicséri a rendezőséget, mely a legapróbb részletekre kiterjedő figyelmével teljes mértékben rászolgált az elismerésre.

SZÍNHÁZ.

Ma, szombaton C) bérletben színre kerül:

Kutya van a kerthen.

Bohózat 3 felvonásban.

HETI MŰSOR.

Vasárnap délután: Az embertragédia tragédia.
Este: Kutya van a kerthen, bohózat.

Ajándék Nádor Zsigának. A színpadról mindenki úgy ismeri Nádor Zsigát, mint a masztkosz muza legfürgőbb papját. Neki osztanak minden nagyobb sürgősforgással egybekötött szerepet. Így kapta a Kutya van a kerthen című bohózatban az inas szerepét, akinek ugyancsak sebesen kell lőtni-futni. Nehéz szerep, de ez nem lenne baj. Megbirkózott vele. Igen, de neki is birkóznia kell a szerepben. Az sem volt baj. Mindig nagyobb emberekkel birkózott. Még ez sem volt baj. De Szilágyi úgy birkózott vele, hogy a földre terítette s Nádor Zsigának a nadrágjába került ez a szerep. Ez volt a baj. Hires fűrgeségét is lefőzte, úgy osant ki a színpadról, hogy pótolja a veszteséget. Tegnap este aztán nagy lőn a Zsiga öröme. Az első felvonás után zajosan hívták a lámpák elé, libériás inas nagy dobokkal lépett eléje s átadta neki — tisz elői ajándékát. Nádor kibontotta a dobot s nagy betűk ágaskodtak feléje. „Zsiga rugaszkodván, nadrág szakad vala, Zsigának akkoron egy új adatik vala“. Es az irás alatt tényleg ott volt a vadonat új nadrág.

Zsiga pedig felkiáltott:

— Nagyszerű! Ha a barátaim ilyen következetesek maradnak a praktikus elismerésben, legközelebb kosztot és kvártélyt is adnak fel nekem.

Zsufolt ház közönsége kacagott tegnap este „Kutya van a kerthen“ jelenéseiben, de hajszálon mult, hogy a színészek pajkos jókedvét szomorúság váltása fel. Krasznay két nagy pisztolylyal jön a színpadra s azokat az ajtónál menekülni szándékozó Békésre közvetlen közelből ráfogja. Első este a két pisztolylyal semmi baj sem történt, de a másodikon hajszálon mult a baleset. Valahogy két olyan pisztolylyal jött be Krasznay, amelyekkel a színpadon külső, színpal mögötti lövéseket szoktak tenni. Még

Nagy keresolya raktár Részler és Dávid

Debrecen,
(Vecsey-ház)
Piac-utca 7.

szerencse, hogy Krasznay ahogy Békést gyanútlanul ijesztgette, nem rá, hanem lefelé tartotta a pisztolyokat. Krasznay maga is megriadt belé, mikor a pisztolyok egyike elsült, óriási dőreje megremegtette a színfalakat. Egyszerre puszkapor füstfelhő öntötte el az egész színoadót, a szőnyegen pedig a lövés égési helye ott maradt. A közönség azt hitte, hogy ennek így kellett történni s jól mulatott, de a színpadon idegesen tárgyalták az esetet.

A színházi iroda jelentése. Csók-király: Stojanovits nagyhatású, regényes daljátéka, mely a fővárosi színpadon több mint 50 előadást ért egyfolytában, jövő héten kerül színre először. Az operette személynét nagy ambícióval tanulja ezt a szép zenéjű operettét, mely biztosra vesszük, nálunk is slager darabja lesz az idénynek. Jövő héten kerül színre Szudermann világ-hírű drámája, Otthon. A fő női szerepben Gazdy Arankával. A darabot Békés Gyula rendezi. A „Micado“, Lulliran, világot bejárt, grotesk angol tánc operettje kerül színre új betanulással. Teli Vilmos: Schiller classicus drámáját tanulja a színtársulat. Ez előadásban majdnem az egész személyzet vesz részt.

Az „Uranus“ mai új műsora. Ma, szombaton nyolc pompás újdonság fogja kellemesen szórakoztatni az Uranus közönségét, melynek mindenike igen érdekfeszítő kép. A mai műsor, melyet holnap, vasárnap is bemutatnak, semmiben sem marad az eddigi szép műsorok mögött, mert éppen olyan gonddal állították össze, mint mindig. A mai műsor a következő: 1. A gonosz anyós. (Bohózat.) — 2. Az erdész leánya. (Szenzációs.) — 3. A csoda tyúk. (Bohózat.) — 4. A fegyver hazatérése. (Szenzációs.) — 5. A cipész szerencséje. (Bohózat.) — 6. A felfordult világ. (Látványos.) — 7. Az önfeláldozó orvos. (Megható történet.) — 8. Betörők a munkánál. (Bohózat.) Műsorváltozás fenntartva. Helyárak, mint rendesen. Előadások kezdete este 6 órakor. Az előadásokra bármikor lehet bemenni. Utolsó előadás 9—10-ig. Legközelebb bemutatásra kerül: Rövid boldogság, hosszú vezeklés. Mese a szép és rut leányról. Az álmok birodalmában. Hárem történet. Tragikus esküvő. Hétfőn „Urania“ m. tud. színház előadása. Az élet komédiája. (Erkölcseink és a modern humor.) 3 részben 160 színesen vetített és számos mozgókép és műsoron kívüli mozgóképekkel. Irta: Ráth István. — Rendkívül kellemesen szórakoztató előadás.

A vonat elé vetette magát. De megmentették.

Alig van ember, kinek a tél ellensége ne volna, de legnagyobb ellensége mégis azoknak a szerencsétlen teremtetéseknek, akik ilyenkor saját könnyelműségükből hely és foglalkozás nélkül tengetik életüket. A csavargóknak valóságos réme a téli hideg, nem csoda tehát, ha bekívánkoznak a börtönök falai közé, ahol ha nem is a legnagyobb kényelemben élhetnek, de mindenesetre föld alatt vannak és biztos hajlékot nyernek a zimankós időjárás ellen.

Nemes József, többször büntetett csavargó azonban nem így gondolkodott. A tél hideg szele nagyon besüvitett lakásán, melynek sem oldala, sem teteje nem volt és ezért elhatározta, hogy örökre véget vet didérgéseinek és nyomorúságának. Tegnap délelőtt valahogyan kerített magának pár fillért és azon lepáluskázott. A szézes ital erősen feltűzölte és bátorságot adott neki, hogy a vonat elé vetette magát.

Korábban a 113. számú vasúti őrházhoz, mely a pályán a keresztközlekedés végéig fekszik a

színpadon. A 4763. számú, Hajduhadház felé teljes gőzzel robogó tehervonat épp akkor közeledett. A vasúti őr ekkor észrevette a színpadon fekvő fiatal csavargót és midőn a vonat már alig volt 100—200 lépésnyi távolságban, sikerült neki nagy erőfeszítéssel az uttestről eltávolítani az életunt csavargót. A vonat tehát megállás nélkül folytathatta útját.

A 113. számú vasúti őr az életunt csavargót átadta a csendőröknek, kik becsírték a rendőrség bünyügyi osztályára, ahol lezárták és eljárást indítottak ellene.

ÚJDONSÁGOK.

* Vasárnapi istentiszteletek. Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: a Nagytemplomban prédikál Szarka Boldizsár s.-lelkész, a Kistemplomban Kiss Albert s.-lelkész, a Kossuth utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az Ispótlány templomban Szele György lelkész, a Csapó kertben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homok kertben Sárközy Lajos főiskolai szénior.

* A debreceni jótékony nőegylet december 6-án, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor a nőipariskola nagytermében évi rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés az elmúlt évről. 2. Pénztárosi jelentés bemutatása. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Esetleges indítványok. A közgyűlésre az egylet összes tagjait tisztelettel meghívom. Veressné Szathmáry Teréz, nőegyleti elnök.

* Presbiteri gyűlés. A debreceni ref. egyház december hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. Tárgysorozat fontosabb tárgyai: A lelkészi értekezlet jegyzőkönyve, melyben dr. Boldizsár Kálmán kérvényére az a javaslat foglaltatik, hogy vagy minden templomunkban 10 órakor kezdődjenek a vasárnap- és ünnep-reggeli istentiszteletek, vagy legalább a központi fekvésű kistemplomban tartassék az istentisztelet 10, esetleg fél 11 órai kezdettel. Küldöttségi jelentés a kerteségekből való temetés határvonalainak megállapítása tárgyában. A felvidéki reformátusok esdő szözeata segélyért templom-építésre. A siketnómák debreceni egyesületek támogatása tárgyában. Az iskolaszűk végzése a népiskolákban a délelőtti tanításnak kísérletképpen a folyó iskolai évre elrendelése tárgyában. Küldöttségnek a néhai Kiss Albert volt lelkész ur lakásán talált egyházi iratok átvételéről tett jelentése.

* Hivatalvizsgálat. Kovács József polgármester tegnap tartotta meg rendes évi vizsgálatát az állami anyakönyvi hivatalban. Mindent a legnagyobb rendben talált, miért Oláh Imre anyakönyvvezetőnek elismerését fejezte ki.

* A debreceni gazdakör bálja. Az előjelek és a megnyilatkozó közhangulat után itélve, az idei farsang egyik legsikerültebb mulatsága a gazdakör december 19-iki első, de minden ízében fényes és impozáns, főként magyaros bálja lesz. A nagyközönség részéről megnyilatkozó meleg érdeklődés és szimpátia e bál iránt oly óriási, hogy a siker a legszebb reményekkel kecsegtető. A bálon Rácz Károly zenekara játsza a talpalátozókat. A tánc kezdete este 8 órakor, pontosan. A meghívók már kibocsátottak, de a ki véletlenségből nem kapott volna, de arra igényt formál, forduljon a rendezőséghez. Jegyek előre válthatók a körben, Antalffy József könyv- és Nánássy Lajos vaskereskedésében, Schwartz nővérek doánánytözsdejében, valamint este a pénztárnál.

* A szabad iskolában (Simonffy u. 1/c. sz. II. em.) ma, szombaton d. u. 6—7 óráig dr. Gálbory Sámuel, a kiváló specialista tart előadást „a nemi betegségek megelőzése“ címmel. Hétfőn a fenti helyen és időben dr. Ozkó Zsigmond a „Gyermekekgyógyászati“ tart előadást. A vezetőség arkit szívesen lát, belépő-díj nincs.

* Nyomorúságos állapotok a Homokkertben. Vettük az alábbi panaszt: A megenyhült időjárás következtében a homokkerti utak járhatatlanok. Sár van másutt is, de ehez hasonló sehol Debrecenben. A főközlekedési vonal valóságos pocsolya. Még nappal csak keresztüljáróknak rajta valahogy az emberek, de éjszaka valósággal közveszélyes a közlekedés, mert nincs világítás, a városi közgyűlés nem szavazta meg a 400 korona világítási segélyt. A lakosok az esti órákban nem mernek kimozdulni a házból. De azért akadnak mégis merész emberek, a kiket nem riaszt vissza pocsolya és sártenger és még éjszaka is neki mernek vágni a homokkerti utnak. Az önjelöltek tekintélyes csapata ez, a kik a homokkerti vokokért ígérnek most mindent a lakosságnak, akárcsak három év előtt. No, de az ő szekezők is ugy elakad a homokkerti vendégmarasztó sárban, akárcsak a közti-tasági vállalat kocsija, melyet osütörtökön 4 ló se tudott kihuzni a sárból.

* Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál. Király Mária g. kath. 6 hónapos, Dudás József ref. 51 éves, Valdapfel Vilmos izr. 36 éves, Kállai Gyula ref. 11 hónapos.

* Szökött katona. A debreceni 39-ik gyalogezrednél, a Pavillon-laktanyában a balkáni villengások dacára minden csöndes. Az ezred ez ideig semmiféle, mozgósításra vonatkozó parancsot nem kapott és az az elterjedt hír, hogy az ezredet e hó 11-én, azaz pénteken utnak indítják Bosznia határára, nem bizonyult valóznak. A 39-ik gyalogezred egyik ujonca azonban úgy látszik, már is megijedt a Balkánon kitörhető háborútól és tegnap eltűnt. A szökött katonát tegnap délután óta az egész városban járőrök keresték, de seholsem akadtak nyomára.

* Vér a kocsmában. Megirtuk, hogy az elmúlt szombatról vasárnapra virradó éjjelen a Simonfi ut. 2. szám alatt levő Debreceni csárdában Batta László eszmadiaszedet, Szalontai István dolgozótársa mulatozás közben össz-szurkálta. Balla László, ki az orvosi védemény szerint könnyű testi sérülést szenvedett, tegnap följelentette támadóját a rendőrségen, mely az eljárást megindította.

* Jótékony karácsonyi vásár. Tegnap tartotta ez évben utolsó választmányi ülést a Szent Erzsébet egyesület. A kellemtelen idő dacára is nagy érdeklődés mellett. Természetesen a karácsonyi vásár képezte a legfőbb megbeszélés tárgyát. Dr. Irinyi Istvánné elnöknő jelezte, hogy várakozáson felül áll a jótékony vásár iránti érdeklődés, ebből reméli, hogy városunk és vidéke közönsége örömmel jön a vásárra és ez által elősegíti a nemes célt, amelylyel az éhező s fázó szegényeken segíteni igyekezünk. A gyűlésen azután örömmel vették tudomásul, hogy a vásár milyen változatos és gazdag lesz. Gyönyörű kézimunkák, bárszony égetések, bőrvarrottas, kosár különlegességek, játékok s mindenféle hasznos dolgok lesznek ott felhalmozva. Lenn a teremben s fenn a páholyokban buffet áll a közönség rendelkezésére, délután fekete kávé. Folyton zene. A vásárra, a jótékony-célra tekintettel, husz fillér lesz a bemenet. A második napon napon délután öt órakor kisorsolás lesz, egészen új, az eddigiektől eltérő formában. Az egyesület választmánya ezután a különféle teendőkre osztotta ki a szerepeket s a gyűlésről azzal oszlottak el a választmány tagjai, hogy a jótékony-célú vásár sikere érdekében a legnagyobb buzgóságot fogják kifejteni.

* Fatalcák, nikeltalcák csoda olcsók a Budapesti Koronás Áruhazban, Debrecen, Piac u. 7.

* **Halál a szállodában.** Tegnapelőtti számunkban megírtuk, hogy Feldmann V., egy brünni cég utazója Debrecenben két napi szenvedés után, szállodai lakásán, tüdőgyulladásban meghalt. A tragikus módon elhalt utazó holttestét nyomban kiszállították az izraelita halottas házba, ahonnan tegnap délután nagy részvét mellett a Deák Ferenc utcai izraelita temetőbe vitték, ahol elföldelték. A temetési szertartáson résztvett az izraelita templomi énekkar.

* **Sakkfigurák, dominójáték francia és angol gyártmány, egyedül legolcsóbbak** Budapesti Koronás Áruházban Debrecen, Piac u. 7.

* **Hárfa cigányok.** A hárfák a legsebb hangszerek egyike. Magyarországon azonban nem használják; kizsoritotta teljesen a hegedű. Különösen a kurucvilág óta hanyatlott egyre a hárfák kultusza. Az otrómba alaku zongora is, amely az átmenetet képviseli a hangszer és a gépzene között, kizsoritotta teljesen az asszonyszobákból, pedig a régi várakban, nemesi kuriákon az akkori hölgyek sok szerelmes melódiát esaltak ki a hárfák hurjaiból, sőt énekeltek is hozzá busongó, szerelmes nótákat. A cigányzenekarokban nem kapott helyet a hárfák, sőt még a színházi zenekarokból is hiányzik már. Ritter Miklós, világjáró hárfás alkalmasint egyedül van a bandájával, három fiával. Debrecenben kivált még sohasem járt hárfásbanda, Ritter Miklós bandája is, mely állandóan külföldön játszott eddig, véletlenül tévedt ide, a hegedű birodalmába. A hárfás-bandát Kemény János vendéglős szerződtette néhány estére. A lány, kellemes hangú, beszédes hangszerezen igen szépen játszanak a Ritterfiúk, az öreg Ritter valóságos hárfavirtuóz, aki hangversenyteremben is megállná a helyét. Az öreg, hárfás cigány játékát úgy megszerette a román királyné, hogy 2500 márka értékű hárfával ajándékozta meg; büszke is rá az egész banda. A hárfás-bandát érdemes meghallgatni. A zenekedvelők figyelmébe ajánljuk őket. Rájuk férne az anyagi támogatás.

* **Evesekszők** kinaezüst és alpacából jótállás mellett és legolcsóbban a Budapesti Koronás Áruházban. Debrecen, Piac utca 7.

* **A debreceni szabó iparos ifjuság** folyó év november 29-én tartott táncestélyen a következő urak fizettek felül: Hauer Bertalan 20 K, Fixl György, Hubay György, Szűcs István 6-6 K, Katz Hermann cég, Vég Gyula szűcs mester, Schaf János, Moskovits József, Gombos János, Koros Sándor, Urbanovits Miksa, idős Hock Gyula 5-5 K, Furmann József, Veisz Adolf, Frank Rezső, Papp Testvérek, Zöld József 4-4 K, Dörner Béla 3 K, dr. Brunner Lajos, Gerő E. Ernő, Furmann Sándor, Jezsik Sándor, Csikes Ernő, Szabó László, Vabinszki N., Grünfeld Adolf és társa, Rapaport Mór 2-2 K, Fügedy Albert, 1 kor. 60 fillér, Molnár József, Garay Mór, Frank Mihály, Rácz Lajos 1-1 K, Kollár Antal 50 fillér, Végváry Sándor 50 fillér, Hegedűs Ferenc 40 fillér, mely összegért ezután mond köszönetet a Vigalmi bizottság.

* **Pénr-szivar- és cigaretta-tárolók,** dohányzó készletek 50 fillértől 30 koronáig, csakis a Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen, Piac u. 7.

* **Meglepető karácsonyi ajándékok,** u. m. faégetési tárgyak és készülékek, olaj és vízfestészeti dobozok. Dobozos levélpapír különlegességek, asztali tentatartók, csinos képek rámban. Levélzárak és fénykép-albumok. Emlék és naplókönyvek, valódi aranytöltöttollak, legfinomabb angol és olingeni zsebkések legolcsóbb árakban kaphatók: Thaisz Arthur papirnagykereskedésében, Bika szálloda mellett.

* **Tűzvesztés miatt üzletemet egy-két napon át kénytelen vagyok zárva tartani.** Ez uton kérem tisztelt vevőimet, hogy szükségleteik beszerzését sziveskedjenek az ideig elhalasztani. Kiváló tisztelettel: Márkus Miksa.

* **Valódi francia babák** öltözve is, 50 fillértől 20 koronáig legolcsóbban a Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen, Piac u. 7.

* **Pliissérozást és gombkészítést saját gépen** elvállal Kontsek Kornél áruhaza.

* **Tombolatárgyak, gyermek játékszerek, társasjáték csoda olcsón** csakis a Budapesti Koronás Áruházban. Debrecen, Piac utca 7.

* **Valódi angol férfi öltöny kelmék** nagyon olcsón beszerezhetők a Rózsa-féle alkalmi vételek áruházban, a főposta mellett.

* **Női készletek, ridikülök, albumok, emlékkönyvek** olcsón csakis a Budapesti Koronás Áruházban. Debrecen, Piac utca 7.

* **1909. évre szóló naptár csinos kiállításban** 30 fillérért kapható lapunk kiadóhivatalában, vagy az elárusítóknál.

TÁVIRATOK

Aehrenthal megy.

Bécs, december 4. Aehrenthal Alajos gróf külügyminiszternek már utódját emlegetik, aki e szerint Széchen Antal vatikáni nagykövet lesz.

Trájtler főhadnagy halála.

Budapest, dec. 4. Trajtler Dezső főhadnagy esete, kit a bileki határban halva találtak, mindinkább bonyolultabb lesz. Egy másik verzió szerint a főhadnagy, ki vőlegény volt, szerelmi féltékenységből öngyilkos lett. Egy előkelő budapesti urleány volt a menyasszonya, ki az utóbbi időben megszakította vele a levelezést. E verzió szerint ez keserítette el annyira a különben daliás és rokonszenves főhadnagyot, hogy életét kioltta.

Le a határra!

Budapest, dec. 4. A fővárosban három külön katonai vonat állandóan készen áll. Ma 10,630 katona indult el a boszniai határra. A két bécsi ágyugyárban régebben megrendelt ágyuk készítését a hadügyminiszter rendelkezése folytán megszürtették.

A prágai statárium.

Prága, dec. 4. A statárium hétfőn valószínűleg meg fog szünni. A város teljesen csöndes.

Gyilkos betörő.

Romárom, dec. 4. Tóth József ügyvédjelölt az elmúlt éjjel, midőn hazament Fő utcai lakására, ott egy betörőt talált, aki láttára elmenekült. Az ügyvédjelölt üldözöbe vette a betörőt, ki futásközben szembetalálkozott Holemann tüzérmesterrel. Holemann megakart fogni az üldözött betörőt. Ez azonban revolverével hasba lőtte. A tüzérmestert beszállították a kórházba, ahol haldoklik. A gyilkos betörőt nem sikerült elfogni.

Véresre vert cseh képviselő.

Bécs, dec. 4. Klofác rájszkráti cseh képviselőt, Schneider, osztrák képviselő egy vendéglőbe csalta, ahol leültette. Klofác nyugodtan ült helyén, midőn Schneider a többi vendégeket felbízta, hogy verjék meg Klofácot. A vendégek tényleg rátámadtak a cseh képviselőre és véresre verték.

Prága nyugodt.

Prága, dec. 4. Tegnap este és az éj folyamán sem Prágában, sem a külvárosokban nem volt semmiféle zavargás. A legesekegyebb incidens sem fordult elő. A város külső képe rendes. Kivéve a korai zárórát, mely az üzletekre, vendéglőkre és kávéházakra egyaránt kötelező, a városban semmiféle más külső nyoma sem látszik annak, hogy a statáriumot kihirdették.

Egy altábornagy a háborúról.

Nagyvárad, dec. 4. Grünzweig altábornagy december 2-án a császár jubileum alkalmával a leghatározottabb formában beszélt a tiszteteknek a balkáni háborúról és kijelentette, hogy legyenek elkészülve a legrosszabbra.

Tűz a német trónörökösnel.

Berlin, dec. 4. A német trónörökös lakosztályában ma tűz ütött ki. A tüzet fél óra alatt lokalizálták. Az oltásban maga a trónörökös is segített.

Lázadás a kórházban.

Szeged, dec. 4. A szegedi kórház egyik női beteg-osztályán a betegek fellázadtak. Az osztály ablakait bevették és az igazgatót is megtámadták. A lázadás oka állítólag rossz élelmezés.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Aki a vakok perselyét törli tel.** Istentelen ember Rubi Sándor 47 éves nap-számos. Ez év október 19-én az özvegy Zsurza Istvánné bormérésében az asztalra helyezett vakok perselyét feltörte és kifosztotta. A törvényszék irgalmas volt iránta és csak 8 napi fogságra ítélte az elvetemült embert. Az ítélet jogerős.

§ **Elítélt betörő.** A derecskei határban Kiss Sándor 27 éves turkevei csavargó Katona János nevű cinkos-társával négy pajtát tört fel október végén, a honnan bort, lépes mézet és egyéb ingóságokat loptak. A beismérésben levő Kiss Sándort a törvényszék, jogerősen másfél évi börtönnel ítélte, társa azonban megszökött.

HIREK.

A **prai katasztrófa.** A reggeli lapok közlik, hogy a San Lucane hegyről nagy földtömegek omlottak Pra községre, miáltal körülbelül 30 ház részben elpusztult, részben megrongálódott. Több ember meghalt vagy megsebesült. A kárt 100,000 frankra becsülik. Erre vonatkozólag ma azt táviratozták Bellunóból, hogy tegnap este 8 óráig Praban 11 halottat és mintegy 20 sebesültet hoztak ki a romok alól. A földesuszamlás éjjel történt. Attól félnek, hogy még mintegy 20 áldozat fekszik a romok alatt. A hatóságok, katonaság, tűzoltóság és a Vörös Kereszt-Egylet tagjai fáradoznak a mentési munkálatokon. Újabb földesuszamlástól tartanak.

Az **országos alkoholelleses szövetség** ma tartotta meg gróf Andrássy Gyula belügyminiszter elnöklésével első értekezletét a képviselőház delegációs termében. A belügyminiszter megnyitó beszédében fejtegette, hogy az alkoholizmus milyen nagy csapás a társadalomra. Az alkoholizmus az ember testét és lelkét egyaránt gyöngé tesz és gyöngé erkölcs pedig alázza a társadalmat. Sajnos, eddig kevés történt az alkoholizmus megszüntetésére.

megakadályozására. A mai értekezlet célja — mondta a belügyminiszter — a társadalom érdeklődésének felkeltése, mert az állam egymaga nem érhet célt.

Áru- és értéktőzsde.

December 4.

Budapesti gabonatőzsde.

10—15 fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kilogrammként) 8000 mm. busa.

Rozs, 15 fillérrel olcsóbb, zab tengeri csendes és változatlan.

A határidő-üzlet.

A mai határidőüzletben a szilárd amerikai jelentések nem vették figyelembe, az irányzat az enyhe időjárás folytán lanyha volt. A gabonaneműk árai 10—15 fillérrel hanyatlottak.

A forgalom időnként élénk volt.

Az árak 50 kilogrammként:

	Kezdeti	Változás
Buza ápr. 1909.	1283	1289—1288
Buza október	1113	1120—1119
Rozs ápril	1079	1084—1180
Rozs októberre	966	926—968
Zab októberre	—	—
Zab április	880	884—883
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	758	755—757

Budapesti értéktőzsde.

Javult külföldi jegyzésekre és a spekuláció helyi fedezései, valamint a bécsi arbitrázs vételei folytán szilárd irány uralta a mai előtőzsdét. Az összes forgalomba került értékek lényegesen javultak, így az árnyeroség minden egyes értéknél a tegnapi záróárfolyamokhoz visszanyitva 5—6 korona lett. Zárhatkor azonban berlini taksációk lehangolták a spekulánsokat és a nemzetközi értékek 2—3 koronát veszítettek árfolyamukból. A helyi piacon a kávé villamos és a Kereskedelmi részvényei tartott áron keltek el. A járadékpiacon üzlettel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 1908. évi december hó 5-én, szombaton házilag kezelt

malacztokány- és turóscsusza-estélyt

rendezek. Kitűnő italokról és pontos kiszolgálásról biztosítom t. vendégeimet. Szíves látogatást kér, Debrecen, Loránffy utca 44.

Lókodi Sándor, vendéglős.

Apróhirdetések.

UJ pliszírozó intézet, gőzüzemű, Csapó utca 63. sz. alatt. 1128

BORBÉLY segéd fiatal felvétetik azonnal Petőfi-tér 3. Dianiskánál.

Molnár Ferencz Zádor Lajos
utóda
Debrecenben, Főtér, városház-épület.
Alkalmi vásár

f. é. dec. 31-ig bezárólag, előnyös mérsékelt árakban.

Csakis finom divatcikkék!
ugymint Costüm posztók, valódi gyapju, ruha és blouz szövetek, színes és fekete gyapjuk.

Női és gyermek felöltők:
valódi szörme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju selyem és csipke blousok, színházi paletok és schallak.

⦿ **Mult időnyől visszamaradt árak félárban árusítatnak ki.** ⦿

**AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYHÁZY JÁNOS NÁL**

Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet részv.-társaság.

Debrecen, Arany János-utca 9.

Kölcsönöket nyújt ékszerekre, arany- és ezüst tárgyakra és egyéb ipari készítményekre. Raktárában iparosok és kereskedőktől árukat beraktároz és azokra előnyös kölcsönöket nyújt.

Arany, ezüst órák, briliáns fűgők, gyűrűk, varrógépek, jutányos áron kaphatók.

Mielőtt villanyvilágítási berendezését elkészítésre kiadna kérjen előbb ajánlatot

POLLÁK SAMU

villanyvilágítás és motor berendezési vállalatnái

Debrecen, Piac-utca 43. sz.
Telefon 656. Telefon 656.

A ki minden egyes berendezést a saját találmányu cs. és kir. sz. „Biztosító készülékkel” szereli fel a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett 3 évi teljes jótájjal. Tervek és költségvetések díjmentesek. Mindennemű csillárok átalakítása. Villamos erőre berendezett nikkelező és galvanizáló intézet. Csillárok és villamos cikkek nagy raktára.

Selyem-, plüss- és posztó-függönyök

Butorszövetek Moquettek

duz választékban és jutányos árak mellett kaphatók:

Bosznay J. és Társa

Magyarország e legnagyobb

Szőnyegáruházában,

Debrecen, Kossuth-utca 5. sz.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barchetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francis P. D. Jegyű fűzők

Arctályol, divatúvek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színben métere 8 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kldermünster, tapaszty, velour, fuuló- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, díván terítők, butor szövetek és cserpeak, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek,

vászon, sifon és batizsi női ingek, nadrágok, hálóköntösök és alsósoknyák, sima- és himzett kész ágyszövetek, selyem lüszter és cloth alsósoknyák, kásmír és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

báloingek, gallérok, kézőlők, nyakkendők, divatszokkondók.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüss minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak

Harisnyák, keztük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára
Debrecen, Kossuth utca 1. sz.
Alapított 1842 évben.

Országos Tanítói Árvaház Igazgatósága Debreczen.

1908. sz. 1908.

Arlejtsési hirdetemény.

A vezetőség alatt álló Országos Tanítói Árvaház iroda helyiségében 1908. december hó 7-én délután 3 órákor fűszer és más belti árukra, 10 órákor fiu ruházatra, 11 órákor a lábbeliakra (fiuknak, leányoknak) 12 órákor a hus szükségletre zárt ajánlatot egybekötött árlejtsés fog tartatni.

A szállítási feltételek a jelzett időig mindig d. c. 8-10 óráig az árvaház iroda helyiségében megtekinthetők.

Bánatpénzül a fűszernél 600, a lábbeliekénél 300 husnál 600 korona teendő le vagy késszépben vagy óvedéképes értékpapirokban, mely óvedék a helybeli köz. adóhivatal pénztárában fog őriztetni az szerződés jóváhagyásától.

A kiküldött bizottság az ajánlatokat beérkezésük sorrendjében felbontja, ha lehet és az összehasonlítás megengedi azonnal, ha pedig ez nem volna lehető, akkor aznap délután 4 órákor az eredményt kihirdeti.

As árlejtsés megkezdése után ajánlatok nem fogadtatnak el. Fűszer és más belti árukból amennyire lehetséges minták adandók be és ezek az ajánlattevő cég pecsétjével lezárandók.

A fiu ruhák mintáit és anyagját a szállítói akcióknak bemutatjuk.

Lábbeli ajánlatok azonban kötelesek a cipő mintákat és azok anyagját bemutatni.

Husnál csak elsőrendű színűre teendő ajánlat. Nyomatékokat el nem fogadunk s az elsőrendű színűben levő csont a kiadott mennyiség 10 százalékat túl nem haladhatja.

A bizottság fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közül tetszés szerint választhasson.

Az árlejtsés után megköthető szerződés bélyegköltségek a vállalkozókat terheli és nyugtájuk mindig II. és III. fokú bélyeggel lárandók el.

A szerződés vállalkozót azonnal, az árvaházat a miniszteri jóváhagyás kötelezi.

Debreczen, 1908. december 1.

Kozma László,
orsz. tan. árvaházi igazgató.

Vaskályhák

kőszénfűtésre és fafűtésre
Takarék-tűzhelyek
Franczia konyhák
nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében Piac-u. 23.

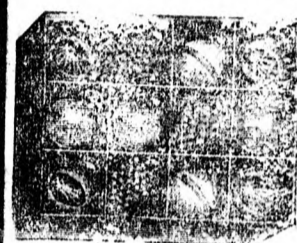
Valódi szarvasbőr
és mindennemű
téli keztyük
legnagyobb választékban
Shón Sándornál
Debreczen, Piac-utca 12.
(Stenozinger ház.)

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplomban.

Szőnyegek, függönyök,
ágy és asztalterítők,
flanelltakarók, linoleum
„Valódi persa szőnyegek”
nagy raktára.

LEGUJABB ÜVEG KARÁCSONYFADISZ

12. drb. válogatott, színes és ezüst üveggolyó és gyömböcs gondosan dobozba csomagolva, e tárgyak nagysága és kivitele szerint K 40, 50, 60, 70, 80, fil. 1.— 1.30 és 2.— kor. 6 darab dobozban nagyobb kivitelben 60, 80, 90 fil. Összeállítások 24 darabból 80 fil. 1.— 1.20 kor. 36 darabból 1.35, 1.65, 2 kor. 48 darabból 2.10, 2.50, 2.80 kor. 60 darabból 2.20, 2.80 3.20 kor.

3 darab üveggömb 80 fil. K arcsonyiaangyalka 40, 50, 60, fil. Lamette (angyalhaj) arany vagy ezüst, boríték-ként K -- 5, Diódrót (csemegetartó) 100 drb. K -- 20, Karácsonya-gyertyácskák 24 drb. dobozban K -- 30, -- 30, nagyobbak 15 drb. dobozban K -- 38, -- 75, Gyertyatartók tüccatónként K -- 50. Szétküldi a pénz előleges befizetés mellett, 2 koronán felüli rendeléseket utánvétellel a cs. és kir. udvari szállító **Konrad János** kivitteli háza, Brüz 2090. sz. (Oseország) Nagy képes főárgyűzők kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve. Magyar levelezés.

OCCASIO

1908. december 31-ig.

OCCASIO

1908. december 31-ig.

Karácsonyi vásár

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházában Piac-utca, a főpostával szemben.

Nagyszámu igen tisztelt vevőimnek kedvezni akarván az alább felsorolt cikkek **rendkívül olcsó** árakban lesznek elárusítva 1908. december hó 31-ig.

Szörme felöltő	16.—	Csipke blousok	4.75	Angol alj	2.00
Plüsch felöltő fek. nyak.	9.50	Selyem blous	4.50	Angol alj mintás	2.25
Plüsch felöltő barna	12.—	Selyem angol blous	7.50	Angol alj gyapju kelme	5.—
Bársony felöltő fekete	12.50	Flanell blous mosó	1.50	Angol alj finom kivitel	7.50
Bársony felöltő barna	15.—	Flanell blous I. rendű	2.—	Pongyola mosó téli	4.—
Női felöltő téli hosszú	11.—	Szövet blousok divatcsik.	5.—	Pongyola Cretton	3.50
Női felöltő téli fél hosz.	8.—	Bársony blous minden szín	5.—	Pongyola batisz	7.50
Női felöltő ang. kelme	3.75	Csipke blous modellek	12.—	Pongyola modellek	10.—

Szörme, blüsch, bársony és posztó felöltő modellek rendkívül olcsó árban.

Szolid, olcsó árak, előzékeny pontos kiszolgálás.

Külön mérték osztály.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Déle 10 óráig 40 Hfl., minden további más 4 Hfl., vastagabb betűvel nyomtatott más 8 Hfl.

Levegővel töltött levelek, mindenféle levelezési anyagok, a szűrt levelek, a szűrt levelek, a szűrt levelek.

Apró hirdetések előre fizetve.

LEVELEZÉS.

Következő című levelek átvehetőek lapunk kiadóhivatalában. Szeretni, vágyunk — Jó férj, Téli idill — L. J. — Kék sakk — Őszi rózsák, 54 éves — K. J. — Hivatalnok — Szép szem, Erdész — Hűség — Polgár asszony — Molett asszony — örökzöld — L. B. — Tőkepénzes, Nefeletts — Kisasszonynak — Fekete szemű, Szeressen — Mérnök — Barna asszonynak, Örökűség — Szobacica — Banfi — Alkalmas — M. F. — H. — Buzavirág, Elhagyott.

M. K. jeligére levél van a kitűzött helyen sürgősen. 1120

Malvin ott leszünk. 1126

BARNA asszony címen levél van főposta restánte. 1126

AJÁNLAT.

Böszörményben egy jó meneteli fűszer üzlet, berendezéssel és lakással betegség miatt kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 1100

TÜZIFA száraz, ölenként 31 korona, a nagy állomásra szállítva. Megrendelhető Tarr Mihály közvetítő irodájában Hatvan utca 5. sz. Bognió ház. 1098

KÖNYVELO, a fűszer és gyarmatárú szakmában is teljes jártas mér egképes könyvelő, magyar és kiváló német levelező, könyvelő, raktárnoki vagy más bármily állást elfogad, esetleg óránkénti könyvelésre is vállalkozik. Szíves ajánlatok „Remény” jelige alatt a lap kiadóhivatalába. 1087

1 kiló verseny kávé pörköltve 1 frt. 25 kr., 1 kiló családi tea sütemény 80 kr., hurka rizsek 14 krtól. Kertésznél Csapó utca (Kenyér piac sarok) 798

ELEGANSAN butorozott utcai szoba különbejáratú azonnal kiadó. Miklós utca 35. 1086

HA nincs pénze és szüksége van, vaszon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fin öltönyre vagy tülkőr, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. 1079

Fodrásznó tévárosból ajánkozik uri házakhoz hol hajmunkákat jótányosan készít. Hunyadi utca 11 szám 1122

A Végrehajtási novella dacára még mindig kaphatók a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett férfi és női télikabátok, ruhaszövetek, szőnyegek, ágy és asztalterítők, vásznak stb. heti vagy havi részletfizetésre Kohn Hermann üzletében Hatvan utca 17. sz. 637

HARISNYA nagy raktár minden fajta gyermek, női és férfi harisnyákban, alsótricot ingek nadrágok gyermek tricók a legelsőbban beszerezhetők Márton Gyula divat és rövid-áru üzletében, Piac-u. 9. sz. Bika mellett Új harisnyák kötése és fejelése elfogattatik

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

FÉRFI- női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyömda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 699

KOVÁCS műhely, jó torgalmu, Hatházi ut 5. sz. alatt lakással együtt január 1-re kiadó. 1103

Házvezetőnőnek ajánkozik uri családból származó szerény igényű, középkorú árva lány, a gazdaságot kitünően érti. Igósebb urhoz vidékre, hűgondviselő. Cím a kiadóba. 1123

Gerzsánné, Kertész Kata féle plüssérozó intézet Arany János utca 35. 1121

MENNYÜNK most, 1 liter bercencei szilvórium 70 kr., valódi tokai törköly 90 kr., legfinomabb tea rum literje 80 kr., ugyanott híres yámospércsi fajboroknak literje 26 kr., nagyobb vételnél árendemény Grósz Lóráncz, italmérésében Mester utca 45. 1125

1 ltr. petroleum szalon 12, 1 ltr. amerikai 16, 1 ltr. csillár 18, 1 ltr. császáróraj 20, 1 kg. dió 24, 1 kg. lekvár 24, 1 kg. teasütemény 75, 1 kg. Congó tea 2.85, Glück Izidor üzletében Péterfia utca 76. 1175

CBINOSAN tutorozott, különbejáratu, utcai szoba (villanyvilágítás, fürdőszoba) 15-től kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1124

KERESLET.

FIATAL, ügyes kiszolgáló segédet felvesz Rankai György Bocskai-tér 12. 1102

EGY társ kerestetik 3000 koronával, egy olyan üzlethez, mely 40 százalékos jövedelmez, működése nem feltétlen szükséges. Cím a kiadóban. Pénz biztosítva. 1074

ÜGYES derék, alj varróleányok azonnali beöprésre felvételnek Vanger Sándornál Batthyány utca 6. szám. 904

KÉT gyakorlott ing vasalónő felvételnek Piac-u. 63. mo. 6. intézet. 1085

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek pincéskart felvételnek. Miklós utca 21. 1113

Hajduböszörményben egy biztos jövőjű fűszer üzlet megalapításához keresztény társat biztosítékkal keresek. Berbe is kivethető. Az üzlet 6 nap alatt kinyítható. Cím a kiadóba. 1119

ELADÁS.

ELADO 6 öl polgári fialletmény. Ertekezni Arany János utca 59. sz. 1108

ELADO egy legnemesebb faj vadász. vizsla 5 hónapos Szent Anna utca 44. 1098

85 hektó Homoki fajbor, Rizling, Kövidinka és Ezerjó egyforma arányban eladó. — Szükség esetén hordó és pince használattal (szüretig) is. Hol, megmondja a kiadó, 1042

ELADO HAZ Bundi utca 12. szám. 9690

JÁRGANY csaknem teljesen új, igen jó karban van, jutányos árért eladó. 984

ELADO ház minden elfogadható árért, jövedelme 600 frt. Van rajta jó meneteli vendéglő. kevés pénzzel megvehető, értekezni Késes-u. 43. szám. 1116

EGY jó karban levő női varrógép jutányos áron eradó Bercsényi utca 101. 1115

KÉT öl kompetencia fa eladó Szappanos utca 16. szám alatt. 1116

EGY jókar an levő nagy meindinger kályha és 8 méter márvány lépcső igen olcsón eladó. Általános Takarékpénztár Részvénytársaság. 1115

Villamos világítást legjobb anyaggal legjutányosabban rendez be Földvári L.

debreceni első electrotechnikai gyár vállalat.

Kossuth-utca 1. Telefon 168 sz.

Mindenféle villamos felszerelési cikkek, csillárok, izzólámpák nagybani raktára.

Kiadó üzlethelyiség.

Piac utca 72. szám alatti Ganz-féle részvénytársaság által bérelt nagy utcai üzlethelyiség, megfelelő nagy pinceraktárhelyiségekkel együtt a jelenlegi bérlő távozása miatt 1909. január 1-től kezdődőleg bérbe adatik.

Értekezhetni Lukács Emil ügyvéd irodájában.

Elegáns fagon. Kitűnő hírnevünket szolid alapelveinknek köszönhetjük. Legnagyobb választék

Heti gyártás 15000 pár. 1200 munkás és hivatalnok

CZÍPŐÁRUINKAT a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabot alacsony és versenyképes árak mellett adják

Honi ipar. Honi ipar.

Férfi ongos cipő erős bőrből	frt. 3.30	Női fűzős cipő erős bőrből	3.—
Férfi fűzős cipő, kitűnő Box-bőrből	4.50	Női gombos cipő Box-bőrből	4.25
Férfi fűzős cipő, valódi Box-Calf-ból kedvelt sötétcipő	5.75	Női fűzős cipő fekete Box-bőrből igen szolid kidolgozásu	4.—
Férfi fűzős cipő, legfinomabb Chevreau-ból: igen könnyű Goodyear varrott	6.—	Női fűzős cipő, la. Box-Calfból, nagyon elegáns Goodyear varrott	5.50
Férfi ongos tisztli cipő legfinomabb sima sevréből	6.50	Női gombos cipő legfinomabb Chevreau-ból Goodyear varrott elegáns fagon	6.—
Férfi gombos cipő, la. Chevreau-ból nagyon elegáns Goodyear varrott	7.—	Női ongos posztó cipő körül bőrrrel	3.25
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból American-Style	7.50	Női posztó cipő magas szárral gunislinglivel körül bőrrrel	2.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár részv. társ. debreceni főraktára Piac-utca 49

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.